

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ความผูกพันที่มีต่อสังคม กับพฤติกรรมเบี่ยงเบนของ

เยาวชน : ศึกษาเฉพาะกรณีนักเรียนในระดับมัธยม

ศึกษาตอนปลายในเขตอำเภอเมืองเชียงใหม่

(Social Bond and Delinquency among the

Secondary School Students in Chiang Mai

District : A Case Study)

ชื่อผู้เขียน

นายสมนึก ชัชวาลย์

(Mr.Somnaek Chatchawan)

แผนกวิชา/คณะ

คณะสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ศาสตราจารย์ ดร.เสรีน ปุณณะพิฑิตามภ

ปีการศึกษา

2528

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง ความผูกพันที่มีต่อสังคมกับพฤติกรรมเบี่ยงเบนของเยาวชน :

ศึกษาเฉพาะกรณีนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตอำเภอเมืองเชียงใหม่

นี้มีวัตถุประสงค์คือ 1. เพื่อศึกษาว่า control theory สามารถนำมาประยุกต์ใช้

กับการกระทำผิดของนักเรียนวัยรุ่นในสังคมไทยได้ดีเพียงไร 2. เพื่อศึกษาว่า ในบรรดา

องค์ประกอบของความผูกพันที่มีต่อสังคมทั้งสี่องค์ประกอบนั้น องค์ประกอบตัวใดสามารถ

อธิบายการกระทำผิดของนักเรียนได้ดีกว่ากันสำหรับสังคมไทย 3. ลักษณะการกระทำ

ผิดมีลักษณะสังคมขยายตัวออกไปหรือไม่ หรือมีความร้ายแรงมากขึ้นหรือไม่ 4. เพื่อ

ศึกษาว่า ลักษณะการคบเพื่อน (ดี-เลว) มีส่วนสนับสนุนต่อการกระทำผิดของนักเรียน

หรือไม่ 5. เพื่อศึกษาด้วยว่า ปัจจัยภูมิหลัง อาทิ ผลการเรียน ความเข้มงวดกวดขัน

ของทางโรงเรียนส่งผลต่อนักเรียนในการกระทำผิดหรือไม่ กระทำผิดกฎระเบียบข้อบังคับ

ของทางโรงเรียนหรือไม่ และ 6. เพื่อศึกษาหาแนวทางและขอเท็จจริง ตลอดจนข้อ

เสนอแนะให้แก่ครูหรือผู้ปกครองนักเรียน ในอันที่จะแก้ไขการกระทำผิดของนักเรียนให้

ลดน้อยลง

วิธีการศึกษาครั้งนี้ เป็นการเก็บข้อมูลสนาม เพื่อนำข้อมูลมาสังเคราะห์สมมติฐาน

ทางทฤษฎีเกี่ยวกับความสัมพันธ์เชิงเป็นเหตุเป็นผลและในการเก็บข้อมูลนั้นได้แก่การสังเกต

ชนิดให้ผู้ตอบกรอกเอง เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้วิธีสัมประสิทธิ์อัลฟา (α - coefficient) ของ Cronbach เป็นเครื่องทดสอบความน่าเชื่อถือ (reliability) ของเครื่องวัด (scales) ต่าง ๆ ในแบบสอบถาม ประชากรในการวิจัยครั้งนี้คือ นักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ทั้งสายสามัญและสายอาชีวศึกษาของโรงเรียนรัฐบาลในเขตอำเภอเมืองเชียงใหม่ การสุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้มีลักษณะเป็นการสุ่มตัวอย่างตามวัตถุประสงค์ (purposive sampling) ซึ่งตัวอย่างที่สุ่มมาได้ในการศึกษาครั้งนี้มีจำนวน 238 ราย สำหรับการดำเนินการเก็บข้อมูลนั้นดำเนินการในระหว่างปลายเดือนกุมภาพันธ์-ต้นเดือนมีนาคม 2529

ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบของความผูกพันที่มีต่อสังคม (attachment, commitment, belief) ต่างก็มีความสัมพันธ์เชิงลบกับการกระทำผิด ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ 1 ที่ได้กำหนดไว้ ยกเว้นในองค์ประกอบการทุ่มเทเกี่ยวข้อง (involvement) และพบด้วยว่า ความผูกพันที่มีต่อสังคมรวมทั้ง 4 องค์ประกอบ (social bond) ก็มีความสัมพันธ์เชิงลบกับการกระทำผิดหรือพฤติกรรมเบี่ยงเบนของนักเรียนที่ถูกศึกษาครั้งนี้ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2 ที่ได้กำหนดไว้ เทียบกับการศึกษาของทฤษฎีการควบคุม (control theory) ของ Hirschi เป็นส่วนใหญ่ว่ามีความเหมาะสมที่จะนำทฤษฎีนี้มาใช้กับสังคมไทย

นอกจากนั้น ผลจากการทดสอบสมมติฐานที่ 3 ได้รับการยืนยันว่า เด็กนักเรียนที่กระทำผิดนั้นมีแนวโน้มที่จะกระทำผิดชนิดที่ร้ายแรงยิ่งขึ้นด้วย และพบด้วยว่านักเรียนที่มีความผูกพันที่มีต่อสังคม (social bond) ต่ำ และคบเพื่อนเถรจะมีอัตราการทำผิดที่สูงที่สุด จากการทดสอบสมมติฐานที่ 4 ปัจจุบันทดสอบอื่น ๆ นี้ ผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า ผลการเรียนรู้มีลักษณะเป็นตัวแปรแทรก (intervening variable) ที่แทรกอยู่กลางความสัมพันธ์ระหว่างความผูกพันที่มีต่อสังคมกับการกระทำผิดของนักเรียน ส่วนปัจจัยทดสอบอีกประการหนึ่ง คือ ความเข้มงวดกวดขันของทางโรงเรียนนั้น การวิจัยครั้งนี้พบว่า ปัจจัยประการนี้มีลักษณะเป็นตัวแปรระบุเงื่อนไข (specification) ความสัมพันธ์ของความผูกพันที่มีต่อสังคมกับการกระทำผิดของนักเรียน

อย่างไรก็ตาม ขอบเขตการศึกษาครั้งนี้จำกัดอยู่เพียง นักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดโรงเรียนของรัฐบาลทั้งสายสามัญและสายอาชีวศึกษา ภายใน

เขตอำเภอเมืองเชียงใหม่ จึงน่าจะมีการศึกษากันต่อไปทั้งในขอบเขตของประชากรที่
กว้างขวางกว่านี้ และในด้านของสถิติที่จะใช้ระบุลำดับก่อนหลังของความสัมพันธ์ที่
ประกอบต่าง ๆ ของความผูกพันต่อสังคม (social bond) ที่มีต่อการกระทำผิดหรือ
พฤติกรรมเบี่ยงเบนของนักเรียน เช่น สถิติที่ใช้ในรูปของ path analysis เพื่อให้
เกิดความเข้าใจในทฤษฎี control-theory มากยิ่งขึ้น